

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات درمانی تهران

پردیس بین الملل - دانشکده داروسازی

عنوان

**بررسی تداخلات دارویی در نسخ بیمه ای داروخانه های
وابسته به دانشگاه علوم پزشکی تهران در سال ۱۳۹۱**

اساتید راهنما:

سر کار خانم دکتر حاجی بابایی

سر کار خانم دکتر موسوی

نگارش

مولود نوروزی

ماه/سال

شهریور / ۹۳

چکیده

هدف اصلی از این مطالعه، بررسی تداخلات دارویی در نسخ بیماران و شناسایی عوامل مرتبط با ایجاد تداخلات دارویی موثر در داروخانه‌های وابسته به دانشگاه تهران می‌باشد. در واقع با توجه به اینکه استاندارد تجویز تعداد اقلام دارو در نسخ کشور ما بیشتر از استاندارد جهانی می‌باشد و احتمال تداخلات دارویی در نسخ وجود دارد که ممکن است نادیده گرفته شود و منجر به آسیب برای بیماران گردد، لذا در این پایان‌نامه بر آن شدیم که شیوع تداخلات در نسخ را برآورد کرده و از نتیجه حاصل از آن راهکارهایی جهت پیشگیری و کاهش شیوع تداخلات پیشنهاد شود.

نسخ مورد بررسی ما به طور تصادفی در طول سال ۹۱ و ۹۲ از ۸ داروخانه‌ی وابسته به دانشگاه تهران (۱۳ آبان، سرپایی امام‌خیمینی، شریعتی، طالقانی، شهید عابدینی، بوعلی، امینی و ایثار) جمع شدند و شامل تمام گروه‌های سنی با داروهای مختلف بودند و پزشکان تجویز کننده هم عمومی، متخصص و یا دندانپزشک و ماما بودند که در آمارگیری به ترتیب با اعداد ۰، ۱، ۲ شماره‌گذاری شدند.

ما ۱۲۶۰ نسخه را از این داروخانه‌ها جمع‌آوری کردیم که ۷۰۰ نسخه با درصد ۵۵/۶ درصد متعلق به داروخانه ۱۳ آبان و مابقی مربوط به ۷ داروخانه دیگر بود که هرکدام شامل ۸۰ نسخه و ۶/۳ درصد بودند. در کل ۳۷۶ نسخه تداخل داشت که شامل ۲۹/۸ درصد می‌باشد. این تداخلات توسط نرم‌افزار Up To Date که خود برگرفته از Lexi-Interact است و Drug_Interaction Facts مورد شناسایی قرار گرفتند که شایعترین تداخل بیشتر مربوط به داروهای قلبی نظیر Atorvastatin با plavix با ۱۳ مورد تداخل در Facts و درجه تداخل Moderate ، ASA با plavix با ۹ مورد تداخل در Facts و درجه تداخل Major ، ASA با Sustac با ۱۰ مورد تداخل در Facts و درجه تداخل Minor ، ASA با Metoral با ۱۰ مورد

تداخل ودرجه تداخل Moderate بودند. (شایان ذکر است که میزان تداخلات Moderate در

نسخ بیشتر از تداخلات دیگر بود.)

شایان ذکر است که نوع داروهای مصرفی و تعداد داروهای مصرفی ارتباط قابل توجهی با

تداخلات دارویی دارند.

کلمات کلیدی: تداخلات دارو-دارو، شایع ترین نوع تداخلات ، نسخ داروخانه های وابسته

به دانشگاه علوم پزشکی تهران، شیوع تداخلات ، عوامل مرتبط با ایجاد تداخلات دارویی، درجه

تداخلات،استاندارد تجویز تعداد اقلام دارو

Abstract

The main aim of this study is to look into patients' prescription drug interactions and to identify the factors connected with effective drug interactions in the pharmacies affiliated to Tehran University. In fact, given the fact that the standard of the number of prescription drugs in our country is more than the world standard, there is the possibility of prescription drug interactions which are overlooked and which cause damage to patients. Efforts have therefore been made by us in this dissertation to estimate the prevalence of prescription drug interactions and, based on the results obtained, to propose ways for the prevention of interactions and for the decrease of its prevalence.

The prescriptions studied by us were collected at random from 8 pharmacies (13 Aban Pharmacy, Imam Khomeini Pharmacy, Shariati Pharmacy, Taleghani Pharmacy, Shahid Abedini Pharmacy, Bouali Pharmacy, Amini Pharmacy and Issar Pharmacy) affiliated to Tehran University during the years 1391 and 1392 (20.03.2012-20.03.2014). They covered all age groups and different drugs. The prescribing physicians included general practitioners, specialists, dentists and midwives who are numbered 0, 1 and 2, respectively, in the statistics collected. The aim of this study is to look into the number of interactions, especially major interactions, which play a significant role in patients' health, to propose ways for such interactions, to find out what physicians' prescriptions cause more interactions and to identify common interactions which can in most cases be eliminated or minimized by replacing drugs by other drugs in the same category or by taking drugs at time intervals.

We collected 1,260 prescriptions from those pharmacies, 700 prescriptions (55.5%) from 13 Abadan Pharmacy and 80 prescriptions (6.3%) from each one of the remaining 7 pharmacies. Altogether, there were interactions in 376 prescriptions (29.8%). The interactions were identified through the software "Up To Date" taken from "Interact-Lexi" and "Drug_Interaction Facts". The most common interactions were the interaction between such heart drugs as *Atrovastatin* and *xPlavi*, with 13 interactions as shown by "Drug_Interaction Facts" and the interaction degree being moderate, the interaction between *ASA* and *vixPla*, with 9 interactions as shown by "Drug_Interaction Facts" and the

interaction degree being major, the interaction between *ASA* and *Sustac*, with 10 interactions as shown by “Drug_Interaction Facts” and the interaction degree being minor, and the interaction between *ASA* and *Metoral*, with 10 interactions as shown by “Drug_Interaction Facts” and the interaction degree being moderate. (It is necessary to mention that the number of moderate interactions in prescription drugs was more than other interactions.)

It is worth mentioning that the type of the drugs taken and the number of the drugs taken were considerably related to the drug interactions.

Keywords:

Drug interactions, drugs, most common kinds of interactions, prescriptions in pharmacies affiliated to Tehran University of Medical Sciences, prevalence of interactions, factors connected with drug interactions, interaction degree, standard of the number of prescription drugs